

ת"פ 26048/12/13 - מדינת ישראל נגד תומר ירמיהו

בית משפט השלום בקריית גת

20 אפריל 2015

ת"פ 26048-12-13 מדינת ישראל נ' ירמיהו

בפני כב' השופט אביחי דורון

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד

נגד

תומר ירמיהו

ע"י ב"כ עו"ד רוזנטל ממשרדו של עו"ד כץ

המאשימה

הנאשמים

החלטה

מונחת לפני בקשה לחזרה מהודיה שניתנה במסגרת הליך גישור שנערך ביום 29.06.14 בבית משפט השלום באשדוד.

לאורך הגישור, נפרש בפני חומר הראיות בתיק וניתנה לצדדים הצעה לסיומו של ההליך. המשיב, באמצעות בא כוחו, הגיע עם המאשימה להסדר בעקבותיו תוקן כתב האישום ונקבע כי הצדדים יטענו לעונש באופן חופשי, בכפוף לכך שהמאשימה התחייבה להגביל עתירתה לעונש עד תשעה חודשי מאסר, והסנגור היה חופשי בטיעוניו, ובהתייחס לשאר רכיבי הענישה סוכם כי הצדדים יטענו באופן חופשי ללא הסכמה מוקדמת.

בהכרעת הדין הורשע המבקש בגניבת רכב לפי סעיף 413ב' בתוספת סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וכן בקשירת קשר לפשע לפי סעיף 499 (א)(1) לאותו חוק. בהתאם להסדר הטיעון נשלח לשירות המבחן לקבלת תסקיר. לאור ההסכמות, בוטלו התנאים המגבילים שהוטלו על המבקש במסגרת הליך המעצר.

נוכח העובדה שטיעוניהם של שניים מן הנאשמים (מדובר בפרשה בה 3 נאשמים) היו טיעונים "פתוחים" לעונש כשלא ראוי שהח"מ אשר ישב בגישור יכריע בהם, ובהסכמת הצדדים, הועבר התיק לשמיעת טיעונים לעונש ולגזר דין בפני מותב אחר. מעיון בתיק עולה כי ביום 18.01.15 ולאחר שהגיע תסקיר בעניינו של המבקש עתרה באת כוחו, עו"ד רוזנטל, לדחיית הדיון לשם לקבלת חוות דעת ממונה, חרף התנגדות התביעה נעתר בית המשפט לבקשה.

כבר בדיון זה, אליו לא התייצב המבקש, התריע בית המשפט בפני ב"כ הנאשם, כי הימנעותו משיתוף פעולה עם הממונה על עבודות השירות ואי התייצבותו לדיונים עלולה להביא למאסרו.

עוד עולה מעיון בתיק כי בדיון שלאחר מכן הודיע הנאשם, באמצעות ב"כ, על רצונו לחזור בו מהודייתו. לדבריו "לא הבין את התהליך" שהביא להסדר הטיעון מכוחו הודה בפני בית המשפט. לאור דברים אלו טענה המאשימה כי בבסיס ביטול ההגבלות שהוטלו על המבקש בהליך המעצרים עמד ההסדר אליו הגיעו הצדדים, לטענתה, משהונחה בקשה לביטול של ההסדר יש לשוב ולהטיל על הנאשם את ההגבלות שהיה נתון בהן.

עפ"י לשון החוק, חזרתו של נאשם מהודיה אפשרית בכל שלב של המשפט אולם נדרש מבית המשפט שינמק את החלטתו לאפשר לנאשם לחזור בו מן ההודיה. סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי קובע בהאי ליסנא:

" הודה נאשם בעובדה, אם הודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

הביטוי "נימוקים מיוחדים" פורש רבות בפסיקה ועל כן שקילת האפשרות לחזרה מהודיה נבחנת עפ"י כל מקרה ונסיבותיו ומכאן שרשימת ה"נימוקים המיוחדים" אינה רשימה סגורה (ר' ע"פ 3754/91 מדינת ישראל נ' סמחאת, עמ' 803). מתן האפשרות לחזרתו של נאשם מהודייתו נבחנת בעיקר תחת עיתוי הגשת הבקשה וזאת על מנת שבית המשפט יוכל להתחקות אחר מניעיו של הנאשם המגיש בקשה מסוג זה, לשם כך נקבע "מבחן המניע" (רע"פ 2292/08 אמסלם נ' מדינת ישראל, פסקה חמישית לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה):

"... אכן בנסיבות בהן מועלית הבקשה לאחר מתן הכרעת הדין וגזר הדין או שלב הערעור "החשש מניצול ההליך הפלילי כאמצעי תימרון בידי נאשם, המבקש לבחון את תוצאות ההליך ועל-פיהן להחליט אם לדבוק בהודייתו או לחזור בו ממנה ולחדש את המשפט, אינו חשש סרק".

מן הכלל אל הפרט

המבקש הודה כאמור בכתב אישום מתוקן במסגרת הליך גישור, ולאחר מכן נשלח לקבלת תסקיר שירות המבחן. בשלב זה של הדברים חלה התפתחות המהווה נקודת משען להחלטה בבקשת הנאשם:

מאותו תסקיר עולה כי כבר בשיחה עם קצין המבחן הסתייג הנאשם מהאישומים המיוחסים לו בכתב האישום בהם הודה במסגרת הסדר הטיעון. ולסיכום דבריו הביע קצין המבחן עמדתו כי **"התרשמנו כי אינו לוקח אחריות על מעשיו ואינו מביע חרטה"** כך הובאו דברי הנאשם בתסקיר:

"באשר לעבירות הנדונות, תומר הביע תרעומת בגין האישומים כנגדו, אשר לטענתו לא הוסברו לו במהלך המשפט, ובכלל זה על ידי בא כוחו. בשיחה עמנו זו הפעם הראשונה בה מבין כמה מואשם. לדבריו אם היה מבין כמה מואשם, לא היה מודה. תומר הביע כעס על מצבו ולדבריו, כל עווננו בכך ששותפו לעבירה, שהינו חברו מילדות, פנה אליו בבקשה כי יארגן עבורו גרר ומבלי להסביר עבור מה והוא מתוך הכרות רבת השנים ואמון שהיה לו כחברו, לא שאל פשר העניין ופעל מתוך תחושת רעות ורצון לעוור לחברו. לדבריו, רק בדיעבד הבין מחברו כי הכוונה היתה פלילית ולכן כאשר טלפן אליו השותף הנוסף, מתוך הבנה כי עלול להסתבך בדבר שלא היה חלק ממנו לתפישתו, ביקש ממנו, כי לא יזכיר את שמו".

בנסיבות אלו ראוי היה כי מי מהצדדים יבקש הסבריו של הנאשם לדברים האמורים בתסקיר, או אף יפנה תשומת לב בית המשפט אליהם, (ר' ע"פ 3011/13 סעאידה קאסם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)): "אכן. ראוי כי בית המשפט המוצא כי בתסקיר שירות המבחן עולה הכחשה לעבירה, אשר עומדת בניגוד להסדר הטיעון שעליו לאשר, להידרש לכך ולחקור ולדרוש, כדי להעמיד את הדברים על דיוקם ולהעמיד את הנאשם המודה על רצינות ההליך, שאינו כפטומי מילי בעלמא וכשבשת הנעה ברוח מצויה. ואולם, לא בכל מקרה בה נמנע בית המשפט מעשות כן יגרום הדבר לביטול ההודיה. הדבר תלוי בנסיבות, ובהן במיוחד לוח הזמנים וההתרחשויות הקונקרטיות".

מן הפרוטוקולים עולה כי חרף העובדה שכבר בעת זו הונח תסקיר שירות המבחן לפני הצדדים, לא ראו לנכון הצדדים לטעון ביחס אליו אף שעלה ממנו ספק ביחס להודייתו של המבקש. כל שקרה הוא שלאחר שעיינו בתסקיר שירות המבחן, ביקשה באת כוח הנאשם, שלא בנוכחותו, לשלוח את הנאשם לקבלת חוות דעת ממנה לבחינת אפשרות להטלת עונש שירוצה בעבודות שירות.

לא מצאתי טעם לדון בטענת המאשימה לפיהם דבריו של הנאשם בפני שירות המבחן הינם בגדר "עצימת עיניים". לטעמי, אין בדברים אלה כדי להשליך על הסוגיה הנדונה. במידה וידרשו לכך הצדדים, יהא זה בהמשכו של ההליך. לענייננו חשובה עמדתו הפנימית של הנאשם כלפי כתב האישום ולא משמעויותיה המשפטיות, רצונו החופשי של הנאשם הוא העומד למבחן בהודיה והגעה להסדר טיעון ולא אחר. "... יותר לנאשם לחזור בו מהודייתו רק בנסיבות חריגות, בהתקיים פסול בהודיה עקב פגם ברצונו החופשי ובהבנתו של הנאשם את משמעות הודייתו או אם ההודיה הושגה שלא כדין באופן המצדיק פסילתה" (ר' ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) (577

בפרשה שלושה נאשמים. כפי שצינתי לעיל, אחד מן הנאשמים סיים עניינו כבר במועד הגישור ואילו בעניינם של השניים הנותרים (ביניהם המבקש), הוצג הסדר. על הנאשם 1, אשר הורשע בעבירה של מתן אמצעי לביצוע פשע לפי סעיף 498 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, הוטל עונש בן ששה חודשי מאסר בפועל. בעניינו של נאשם 3 טרם ניתן גזר דין ועד להגשת בקשה זו עניינו טרם הסתיים.

עניינו של המבקש זהה לעניינו של נאשם 3, כלומר לא ניתן לומר כי בעניינו התקיים שינוי של ממש בנסיבות. לפיכך, לא ניתן לראות בבקשה שלפני ניסיון לבצע מקצה שיפורים. כמו כן, לא ניתן להתעלם ממועד הגשת הבקשה- טרם ניתן גזר הדין בעניינו, ולא ובשלבים מתקדמים יותר של ההליך (ר' ע"פ 3754/91 מדינת ישראל נ' סמחאת פ"ד מה(5) 798 (1991)) אשר היו עשויים ללמד על מניפולטיביות ו"בדיקת כדאות". ולבסוף, העובדה כי הנאשם הביע את עמדתו כבר בפני שירות המבחן בחודש ינואר 2015 ומיד בהזדמנות הראשונה בה הופיע בפני בית המשפט ביקש לחזור בו מהודייתו, בכל אלה יש ללמד על האותנטיות הגלומה בבקשתו.

ממכלול הדברים והשתלשלותם כמוזכר לעיל שוכנעתי כי לכל הפחות נפל פגם בהבנתו של הנאשם את המיוחס לו בכתב האישום וקיימת אפשרות כי על פי תפיסתו אין במעשים המיוחסים לו משום עבירה פלילית ומכאן שלא הבין את

משמעות הודייתו.

בהתייחס לבקשת המאשימה להחזרת ההגבלות בהן היה מצוי הנאשם סבורני כי יש להעלות בקשה זו בפני השופט הדין במעצר עד תום ההליכים, ככל שהמאשימה תבחר לעשות כן. אוסיף עוד כי אף שהשופט אשר הכריע דינו של הנאשם קונה סמכות לדון בתנאי שחרורו, משסברתי כי יש לבטל הכרעת הדין בעניינו, אין בידי עוד סמכות להידרש לה.

בשים לב לדברים אלו, אני מתיר לנאשם לחזור בו מהודייתו שנרשמה בפני ביום 29.06.14 ומבטל את הכרעת הדין בעניינו.

העתק מהחלטתי יועבר לעיונה של כב' השופטת רובין- לביא, אשר תקבע את המשך ההליכים בתיק.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, א' אייר תשע"ה, 20 אפריל 2015, בהעדר הצדדים.